

ЗМІНИ В РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСАЦІЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Бондаренко О.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Наприкінці 2015 року були внесені суттєві зміни до Порядку розрахунку індексації заробітної плати, був також підвищений поріг для індексації доходів громадян.

Починаючи з грудня 2015 р. загальним стає правило, за яким базовий місяць розрахунку буде залежати від дати встановлення (підвищення) в штатному розкладі підприємства окладу (тарифної ставки) за певною посадою. Тому, подальше встановлення чи підвищення інших складових зарплати (надбавок, доплат, премій і т. ін.) вже не вплине на базовість місяця. Для співробітників, які працювали на підприємстві до 1 грудня 2015 р., слід дотримуватися старих спецправил визначення базового місяця.

Таким чином, фактично всім робітникам, які були прийняті на роботу у грудні 2015 р. чи пізніше (чи яким у грудні 2015 року чи пізніше змінені тарифні ставки), та які займають на підприємстві однакову посаду і яким встановлений однаковий оклад повинна нараховуватися однакова сума індексації незалежно від дати, коли працівник прийнятий на таку посаду.

Індексація грошових доходів населення проводиться, якщо значення індексу споживчих цін перебільшило поріг індексації, який встановлений в розмірі 103% (до 01.01.16 р. – 101%). Індекс споживчих цін для індексації грошових доходів, як відомо, розраховується наростаючим підсумком.

При розрахунку величини індексації виділяють суми поточної та фіксованої індексації. Якщо розмір підвищення грошового доходу не перевищує суми індексації, яка була у місяці підвищення доходу, тоді суму індексації в цьому місяці визначають з урахуванням розміру підвищення доходу. Її розраховують як різницю між сумою індексації та розміром підвищення доходу. Тому таку індексацію називають фіксованою. Відповідно, поточною називають індексацію, обчислену в відповідному місяці згідно з розрахованим індексом для індексації.

Оптимізація витрат підприємства на виплату індексації полягає в наступному. При першому способі (коли підприємство ще не нараховувало індексацію) можна щомісяця підвищувати зарплату працівникам, наприклад, на 1 грн. При цьому потрібно щомісяця вносити зміни до штатного розкладу. При другому способі (коли підприємство раніше нараховувало індексацію) можливий варіант, коли достатньо підвищувати зарплату не раз на місяць, а раз на два чи раз на три – чотири місяці (все залежить від того, коли саме процент індексації перевищуватиме 103%). Тільки підприємству прийдесться слідкувати за базовими місяцями, а при появі суми можливої індексації потрібно підвищувати зарплату працівникам. При використанні другого способу доведеться слідкувати за індексами для індексації, тому кращим вважається перший варіант – щомісячне підвищення окладів (тарифних ставок).